

Guy de Maupassant
DEBELUŠKA

1. Kaj veš o avtorjevem življenju?

Bil je francoski novelist in romanopisec. Starši so bili ločeni; oče razudanec, zato mama živčno zboli. Študij mu je prekinila vojna; bil je vojak v francosko- pruski vojni – iz vojaštva ga reši oče z vezami. Spadal je v višji stan, bil je ženskar – oboževal je prostitutke. Nalezel se je sifilisa in podedoval živčno bolezen. Kaže negativen odnos do žensk.

2. V katerem literarnem obdobju je deloval?

V obdobju Francoskega realizma.

Smer: Fr.realizem + naturalizem (vulgarno izražanje, erotika – prostitucija)

3. Kdo je bil njegov učitelj, s kom je sodeloval in prijateljeval?

Njegov učitelj je bil Gustav Flaubert (fr. realist). Bil je prijatelj Emila Zola (naturalist). Sodeloval pa je tudi z Buchetom.

4. Kje izide Debeluška, kdaj in kateri literarni smeri delo pripada?

Delo izide v zbirki Medanski večeri, leta 1880, smer: realizem-naturalizem

5. Kdo je prvi prevajalec novele v slovenščino Kaj veš o njegovem političnem življenju?

Prvi jo je prevedel Edvard Kocbek (problematika ob izdaji zbirke Strah in pogum)

6. V katerem zgodovinskem času novela poteka?

Čas je leto 1770/71 (čas francosko pruske vojne). Vojno sproži Otto von Bismarck, ki je hotel s Prusijo združiti vse nemške dežele (tudi Avstrijo). V Franciji vlada Napoleon III., ki ni pričakoval, da se bodo Prusom pridružile tudi južno-nemške dežele. S tremi enotami vkorakajo v Francijo in Napoleon III. je poražen – cesarstvo pade, Napoleona ujamejo. Francija je razglašena za republiko; vojno zoper Prusem nadaljuje republikanec Gambetto, a je francoska vojska popolnoma razbita. V Fankfurtu ob Majni, 10.maja 1771 francozi podpišejo kapitulacijo. Od takrat sta Lorena in Abracija pod prusko oblastjo. Francija je dolžna odplačati vojno odškodnino in dokler je niso plačali, so Prusi zasedali severno Francijo. Okupacija traja 3 leta.

7. Kako avtor novelo začne in kaj izvemo o francoski in pruski vojski?

Novela se začne s prikazom klavrnosti francoske vojske (umazani, razcapani, neobriti, nedisciplinirani vojaki). Pruska vojska je opisana vzvišeno in zmagovalno (disciplina in red med vojaki). Avtor nas postavi v središče dogajanja, brez predhodnih opisov – to imenujemo IN MEDIAS RES.

8. Koliko oseb zapusti Rouen, kam nameravajo in zakaj?

Rouen zapusti deset oseb, ki nameravajo potovati najprej s kočijo do Dieppa, nato pa z ladjo naprej do пристanišča Le Havra. Tja potujejo predvsem zato, ker je ta del še pod francosko oblastjo (denar, trgovanje- možnost pobega v Anglijo).

9. Kako se posedejo (sedežni red)?

Cerkev		Plemstvo	Višja meščana	Meščana
redovnica Nikefora	redovnica	Grofica Hubert de Breville	ga. Carre-Lamadon	ga.Loiseau
Debeluška	Cornudet	Grof Hubert de Breville	g. Carre-Lamadon	g. Loiseau
	večni anarhist, malomeščan	izvemo o poreklu grofa (Henrik IV + hči)		
Do teh ima pisatelj odklonilno stališče, razen do Debeluške (topel, spoštljiv opis – opiše jo kot osebo)		Ironično stališče pisatelja do njih (vera, načela,..)		
Smer vožnje				

10. Katerim družbenim slojem pripadajo?

Pripadajo višjim slojem (plemstvo, višje meščanstvo), meščanom, cerkvi in malomeščanom.

11. Kako se to odraža v medsebojnih odnosih?

Dialog ni prisoten, pogovor steče le na silo, iz vljudnosti, hrana jih sprevrže -> navidezna vljudnost (hinavščina).

12. Kako si lahko dovoli pruski častnik zadrževati kočijo, čeprav so imeli potniki dovoljenje z generalovim podpisom?

Gre za anarhičnost v pruski vojski, vojno stanje mu dopušča to možnost (vojaki opravljajo ženske posle...)

13. Kakšen tip ljubezni nam Maupassant prikaže?

domovinska ljubezen (Debeluška- proti Prusom, ga. Follenvie- gostilničarka se zavzema za mir, zaradi otrok in premoženja), erotična ljubezen (Debeluška- samo telesna), opolzosti v kočiji, materinska ljubezen (ga. Follenvie, Debeluška zanemari otroka, ki jo moti pri njeni obrti).

14. Kako so prikazane vrednote, npr. domoljubje, čast, pogum, ugled, prijateljstvo, poštenje, plemenitost?

Pogum- Debeluška se vda proti lastni volji, Ugled- Debeluška na začetku pridobi, a le navzven, Poštenje – najbolj Debeluška, Plemenitost- Debeluška, ko razdeli hrano ... le Debeluška pozna te vrednote, pa čeprav je prostitutka (pri ostalih je to problematizirano in ironizirano)!

15. Zakaj Debeluška popusti?

Ostali si pripravijo bojni načrt, a jim ne uspe. Prepriča jo redovnica, ki se ji mudi reševati ranjence, ona jih pa le zadržuje. Pomaga tudi grof s svojim pogovorom z njo.

16. Kje zaslediš ideje pacifizma (miroljubnost, sožitje med ljudmi)? Izpiši primere!

Debeluška, ko v kočiji pove, da ne prenese Prusov; Ga. Follenvie se zavzema za mir, da zaščiti svoje otroke in premoženje (ne razume, da ni zlo, ko vojska pobije otroke, delati človeku zlo, se mu maščevati, pa je greh).

17. Zgradba novele je simetrična. Navedi paralelne primere!

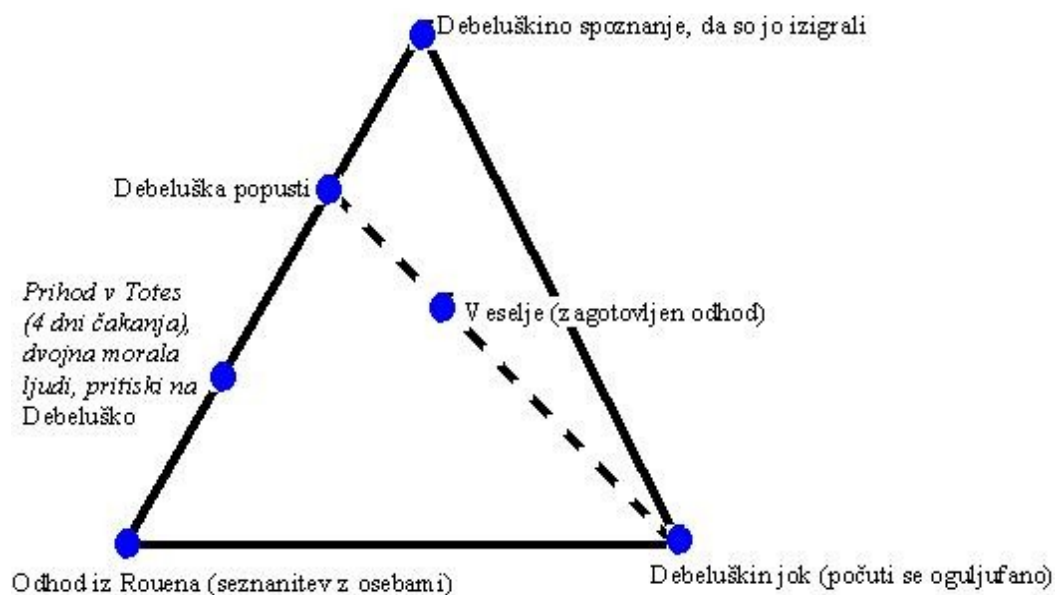
Paralelni primeri so :

- na začetku jedo, prav tako na koncu
- v kočiji se pogovarjajo moški zase, ženske zase
- redovnici molita
- Debeluškin razmišljanje (začetek hrana- ljudje se potuhnejo, konec ljudje jo razočarajo)
- Potovanje do Totesa, od Totesa do Diepa (redki dialogi)
- Grof na koncu prvi potegne ženo stran

18. Pisatelj je dostikrat piker, ironičen. Kdaj, navedi nekaj primerov!

Ironičen na začetku – ko opiše trgovce; ironizira skopost; norce se brije iz ljudi, ki so imeli Tantalove muke; najbolj ironična oseba je pruski častnik in vojaki (ki opravljajo ženska dela v mestu); Cornudet – on ironizira druge osebe

19. Ugotovi dramatski trikotnik!

20. Analiziraj snov, temo in glavne motive!

Osnovni motiv je hinavščina, pokvarjenost.

Motivi :

- vojne
- vožnje – prebega
- domoljubja
- sovraštva do Prusov
- pohlepnosti
- erotične ljubezni
-

Tema je nemoralnost meščanske, plemiške družbe.

Snov je francosko-pruska vojna.